

*ЛУК'ЯНЕНКО О. В., кандидат історичних наук
КОЛІВАНОВА Т. В., голова Президії громадської організації
Центр іноземних мов «Європейський вибір»
Україна, м. Полтава*

ЯК ПРИБРАТИ КАМЕНІ НА ШЛЯХУ МАЙБУТНІХ ДОЦЕНТІВ І ПРОФЕСОРІВ: МІЖНАРОДНИЙ ОБМІН ТА ІНОЗЕМНА МОВА У ВИМІРІ ПОЛТАВЩИНИ

Депутати Верховної Ради VII скликання почали активну законотворчість, покликану прискорити європейську інтеграцію нашої держави. Та часто їхні намагання схожі на прагнення «наздогнати та перегнати Америку» часів хрущовського панування в СРСР. Нині, у розвої весни 2015 р., країна потроху починає адаптувати такі довгоочікувані та все ж відтерміновані зміни вищої освіти. Не минуло й півроку після оприлюднення цього доленосного для багатостраждальної освітньої системи України закону № 1556-VII, як законотворці пішли далі. Міносвіти запропонувало до громадського обговорення постанову Кабміну про «Деякі питання затвердження рішень вчених (науково-технічних) рад про присвоєння вчених звань» [1]. Одними із найдискутованіших пунктів стали ті, що були пов'язані з міжнародним співробітництвом науковців. Так, у пункті 8 постанови наявні пропозиції стосовно нових вимог щодо присвоєння вченого звання професора. Неабиякого шуму наробив пункт 8, параграф 4 якого зазначив, що претендувати на це можуть лише ті, хто може підтвердити знання англійської або іншої іноземної мови (крім регіональних мов та мов меншин) шляхом надання міжнародного сертифікату відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) або іншого документа про навчання (стажування) у країні, що входить до Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) та/або Європейського Союзу [2].

Наразі складання іспитів, що надають сертифікат міжнародного зразка, координується зі спеціальних центрів з Європи або ж проводяться у сертифікованих центрах у Києві, Харкові чи Львові (як то тест TOEFL). Всі ці тести платні (наприклад, сама лише здача тесту TOEFL може коштувати 180 дол. США без урахування усіх інших послуг та власне підготовки до тесту). Перший заступник Міністра освіти Інна Совсун сама визнала, що суспільство тлумачить

це як намагання «зеконотити на професорах», що згідно нових вимог перші декілька років мало хто зможе отримати ці ступені. Урядовець заявляє: «Насправді йдеться не про економію коштів, а про підвищення конкурентоспроможності української вищої школи. Так, зазвичай відповідати новим вимогам непросто, але вони створять умови, в яких виграють усі» [2].

Центр іноземних мов «Європейський вибір» уже протягом 10 років плідно працює на ниві мовної освіти. За цей час у стінах школи англійську та інші мови Євросоюзу опанувували науково-педагогічні кадри усіх вищих навчальних закладів обласного центру. Робота з педагогами часто починається з найнижчого рівня А1 і доводиться за умови старанності та вмотивованості «студента з науковим ступенем» до рівня В1-В2 упродовж річного терміну. Знання англійської мови особливо стало необхідним для працівників Української медичної стоматологічної академії, яким доводиться працювати з іноземними студентами.

Проте, наш центр має позитивний досвід допомоги науковцям та педагогам не лише у вивченні мови, але й в організації стажування, а часто і пост-докторського навчання у країнах ЄС. Одним із провідних вишів Північної Європи, який тісно співпрацює з українськими освітянами, є університет Туріба в м. Рига, Латвія. Виш радо допомагає в організації обмінів та навчання з напрямів комунікацій, юриспруденції, підприємництва та туризму [3].

Інший заклад, що вже співпрацює з Полтавським національним педагогічним університетом за сприяння «Європейського вибору», є латвійський виш SPPA – Міжнародна вища школа практичної психології [4]. Університет спеціалізується на перекладацькій діяльності та психології. Окрім профільних напрямів, заклад пропонує ще й такі: туризм, культуру, бізнес та освітні проекти.

Протягом декількох років підтримуються тісні зв'язки з Університетом Лазарського у Варшаві [5], який спеціалізується на вивченні різних аспектів самоврядування, економіки, менеджменту, європеїстики, банківської справи, проектного менеджменту тощо. Окрім вищеперелічених до співпраці з українськими науковцями стали Державний Латвійський університет, а також окремі виші Швеції, Литви та Німеччини. Цього року уже декілька викладачів з ПолНТУ імені Юрія Кондратюка та ПУЕТ за сприяння організації «Європейський вибір» змогли поїхати на стажування до Латвії та Польщі.

Іншим нововведенням урядовців є положення про підвищену роль наукових праць, опублікованих науковцями після захисту

докторської чи то кандидатської дисертації у виданнях, що індексуються у провідних міжнародних наукометричних базах Web of Science та Scopus. Положення допускає, що за рішенням ученої ради вищого навчального закладу відсутність достатньої кількості наукових праць може бути замінена публікацією монографії англійською мовою в одному з провідних міжнародних видавництв, перелік яких встановлюється рішенням ученої ради. Не секрет, що інколи витрати на переклад монографії можуть перевищувати сам друк видання. Мовний центр «Європейський вибір» має досвід з публікації у міжнародних виданнях країн ЄС та США, а також сприяння у перекладі наукових праць різного спрямування. Мета публікації – вкотре нагадати науковцям регіону про можливості інтелектуальної мобільності, що їх надає знання іноземної мови, здобути чи удосконалити яке полтавці зможуть у межах курсів, розроблених спеціально під їх рівень та спрямування.

ЛІТЕРАТУРА

1. МОН пропонує на громадське обговорення проект Порядку затвердження рішень про присвоєння вчених звань [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/ua/pr-viddil/1312/1421144886/1422882296/>.
2. Моїсєєва Т. Інна Совсун: «Без нового переліку галузей знань і спеціальностей підготовки фахівців не можемо рухатися далі» [Електронний ресурс] // Урядовий кур'єр. – Режим доступу: <http://www.ukurier.gov.ua/uk/articles/inna-sovsun-bez-novogo-pereliku-galuzej-znan-i-spe/>.
3. Офіційний сайт університету Туріба [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.turiba.lv/ru/>.
4. Офіційний сайт університету «Вища міжнародна школа практичної психології» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sppa.lv/eng/index.html>
5. Офіційний сайт Університету Лазарського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lazarski.ru/>.